

**Strategia națională pentru dezvoltarea și susținerea Centrelor de
Inovare Digitală din România
2024-2027**

Lista acronimelor

APL - Autoritate Publica Locala

ADR - Autoritatea pentru Digitalizarea României

BOWI - Proiectul “Boosting digital innovation in Europe”

CID - Centru de Inovare Digitală

DESI - The Digital Economy and Society Index (Indicele Economiei și Societății Digitale)

DIH - Digital Innovation Hub (echivalentul în limba engleză al CID)

EDIH - European Digital Innovation Hub

DIHNET - Digital Innovation Hub Networks

IMM - Întreprinderi Mici și Mijlocii

JRC - Joint Research Centre

MCID - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

PAT - Programul Asistență Tehnică

PCIDIF - Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

PED - Programul Europa Digitală

PEO - Programul Educație și Ocupare

PNRR - PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

RODIH – Romanian Digital Innovation Hubs

SMEs - Small and Medium Enterprises

CUPRINS

Introducere	4
Viziune 2030	7
Prioritățile, politicile și cadrul legal existente	7
Analiza contextului și definirea problemelor	10
Obiective generale și specifice	15
Programe și direcții de acțiune	15
Rezultate așteptate. Impact. Indicatori de succes	20
Proceduri de monitorizare și evaluare	37
Instituțiile responsabile	38
Implicații bugetare și surse de finanțare	39
Anexa 1.1	40
Glosar de termeni	40
Anexa 1.2	42
Cadrul de asistență tehnică asigurat de MCID, ADR	42

INTRODUCERE

Strategia națională pentru dezvoltarea și susținerea Centrelor de Inovare Digitală (CID) din România 2024-2027 (denumită în continuare SNDCIDR) răspunde necesității de coagulare, coordonare și eficientizare a eforturilor dedicate transformării digitale a sectoarelor privat și public din România, un proces recunoscut și asumat ca prioritate de către România, dar și la nivel european și în care Centrele de Inovare Digitală sunt recunoscute ca fiind instrumente cheie. Aceasta s-a conturat valorificând rezultatele proiectului “Cadru strategic pentru adoptarea și utilizarea de tehnologii inovative în administrația publică 2021-2027 - soluții pentru eficientizarea activității”, cod SIPOCA 704, finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, implementat de către Autoritatea pentru Digitalizarea României în parteneriat cu Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca.

Transformarea digitală este un domeniu în care România se clasează pe ultimul loc din Europa în ciuda unor performanțe remarcabile punctuale cum ar fi viteza de conectivitate sau existența unor poli de inovare și digitalizare. CID-urile, numite la nivel european DIH-uri, coagulează și orchestrează resurse și expertiză de inovare și transformare digitală. Acestea sunt create pentru a sprijini industria și autoritățile publice în realizarea pașilor necesari pentru a se transforma digital și pentru a fi pregătite să facă față competiției în cadrul noii economii și societății digitale. CID-urile reprezintă instrumente inovative necesare în procesul de digitalizare al României și pentru valorificarea potențialului competitiv al țării noastre la nivel global prin intermediul tehnologiei. Astfel, SNDCIDR 2024-2027 formulează cadrul necesar pentru formarea, susținerea, dezvoltarea, asigurarea calității și sustenabilității CID-urilor ca instrumente inovative necesare depășirii blocajelor care poziționează România pe ultimul loc în Europa în ceea ce privește inovarea și digitalizarea. În vederea alinierii disponibilității surselor de finanțare prin care se susține activitatea CID-urilor europene cu perioada de implementare a liniilor de acțiune propuse prin prezenta strategie, se va avea în vedere ca perioada programatică a strategiei curente să fie 2024-2027.

Necesitatea accelerării procesului de transformare digitală în România și relevanța CID-urilor în acest proces au fost evidențiate în diverse contexte încă din anul 2017. În cadrul Conferinței Open Innovation 2.0 organizată de Comisia Europeană în România, au fost prezentate planurile inițiale pentru crearea și dezvoltarea unei rețele europene de CID-uri, care să includă și cele 13 state noi care au aderat mai târziu la Uniunea Europeană. În vara aceluiași an au fost demarate de către Comisia Europeană două procese de identificare a potențialelor CID-uri la nivel european. De asemenea, Comisia Europeană a implementat mai multe programe de asistență tehnică începând cu anul 2018 pentru cele 13 state din Centrul și Estul Europei, cu scopul de a sprijini crearea și dezvoltarea CID și în această regiune a continentului. Proiectul „Smart Factories in new EU member states¹ și-a propus să construiască o rețea de CID-uri în Europa, unde companiile - în special IMM-urile – să aibă acces la expertiză și facilități de inovare și testare a tehnologiilor digitale, precum și la servicii de finanțare pentru inovare. Proiectul a vizat noile state membre UE, unde companiile (în special cele din sectoarele industriale tradiționale și IMM) investeau mult mai puține resurse în tehnologii digitale decât în alte părți ale Europei. Totodată, entități din România au intrat în consorții europene de CID-uri în cadrul programului Orizont 2020, în diverse domenii de activitate: robotică (DIH2 – Transilvania Digital Innovation Hub), agricultură (SmartAgriHubs), conectarea CID-urilor din Europa (BOWI), etc. Aceste consorții vizau crearea de competențe și capacități pentru CID-uri precum și finanțări de tip cascadă pentru IMM și furnizorii de soluții tehnologice. În primăvara anului 2019 au apărut și

¹ <https://www.smartfactories.eu/>

primele CID-uri complet operaționale, prin intermediul proiectelor și activităților din sfera transformării digitale derulate de acestea.

Sprijinul național pentru CID-uri² a accelerat în toamna anului 2020, prin intermediul Autorității pentru Digitalizarea României (ADR) care a lansat procesul de selecție a CID-urilor din România, candidate pentru a face parte din rețeaua europeană a CID-urilor. Au fost preselectate 12 astfel de inițiative din cele 20 de propuneri. Dintre acestea, 7 CID-uri au fost finanțate de noul program Europa digitală (2021-2027) și astfel au primit statutul de European Digital Innovation Hubs (EDIH).

Importanța EDIH-urilor pentru atingerea obiectivelor privind transformarea digitală a fost confirmată de către cel mai recent raport privind Deceniul Digital, unde Comisia Europeană reafirmă necesitatea sprijinirii infrastructurilor de inovare, dar și multiplicarea efectelor digitalizării prin intermediul acestora. Începând cu anul 2020 a fost creată rețeaua Romanian Digital Innovation Hubs (RODIH) - asociația reprezentativă a Centrelor de Inovare Digitală din România. Scopul acestei rețele este de a acționa ca un catalizator al inovației la nivel național, dar și ca o platformă de dialog pentru agenda politicilor comune între CID-urile regionale din țară în relația cu organismele publice locale, regionale, naționale și europene.

De asemenea, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a recunoscut EDIH-urile din România ca Operațiuni de Importanță Strategică la nivel național³. Această certificare subliniază rolul crucial pe care aceste entități îl au în promovarea inovării digitale și în facilitarea transformărilor economice, atât în cadrul regiunilor pe care le reprezintă, cât și la nivel european. Mai mult, atestarea subliniază importanța creării unui cadru solid pentru formarea, susținerea, dezvoltarea, garantarea calității și asigurarea sustenabilității tuturor CID-urilor. Aceasta nu doar confirmă importanța lor, ci și evidențiază necesitatea unui sprijin consecvent și a unei direcții strategice clare pentru a asigura contribuția lor semnificativă în evoluția digitală și economică la nivel național și european.

În acest sens, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) și Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) își pot atinge obiectivele strategice la nivel național privind transformarea digitală a României colaborând cu CID-urile pentru:

- dezvoltarea și asumarea unei viziuni strategice la nivel de părți interesate cu scopul accelerării digitalizării sectoarelor privat și public;
- facilitarea accesului IMM-urilor și APL-urilor la infrastructurile dedicate la nivel regional, în vederea inovării, testării și utilizării transformării digitale;
- creșterea capacității de a înțelege, măsura și înregistra sistematic nevoile și tendințele de transformare digitală necesare din industrie și sectorul public;
- creșterea vizibilității și a notorietății României ca pol de inovare digitală și a valorificării potențialului inovativ în domenii cheie cu rol disruptiv;
- creșterea expertizei de inovare bazată pe tehnologii digitale și a portofoliului de proiecte inovative la nivel național;

² Pentru coerența și ușurarea citirii textului, ne vom referi la CID-uri când discuția vizează toate tipurile de centre de inovare digitală și la EDIH-uri când discuția referă strict la acele centre de inovare finanțate prin Programul Europa Digitală

³ <https://mfe.gov.ro/pocidif/operatiuni-de-importanta-strategica-pocidif/>

- dezvoltarea competențelor digitale ale angajaților din instituții publice și IMM-uri;
- dezvoltarea colaborării la nivel de industrie între companiile furnizoare de tehnologie, a beneficiarilor soluțiilor de digitalizare cu deținătorii de expertiză și infrastructură de testare, experimentare și inovare (în special universitățile, institutele de cercetare, etc);
- creșterea relevanței și a impactului politicilor de digitalizare, automatizare și transformare digitală din România;
- dezvoltarea piețelor relevante specifice produselor de tehnologie și inovații digitale;
- creșterea relevanței și a investițiilor în proiecte de cercetare–dezvoltare cu aplicabilitate practică imediată la nivel de industrie și sectoare competitive;
- creșterea numărului de brevete și invenții comparativ cu alte țări din UE;
- reglarea dezechilibrelor economice între regiunile din România;
- dezvoltarea competențelor digitale, dar și a competențelor viitorului care utilizează intensiv tehnologii digitale;

În acest sens, viziunea și scopul prezentei strategii a MCID și ADR este aceea a unei **transformări digitale accelerate** în România, marcată de implicarea activă și colaborarea dintre actorii relevanți din domeniile cercetării, inovării și digitalizării, printr-o bună înțelegere din partea IMM-urilor și a autorităților publice a oportunităților de inovare și transformare digitală prin intermediul serviciilor oferite de către CID-uri și de existența unei infrastructuri materiale și umane care susține inovarea și digitalizarea. De asemenea, această viziune include formularea și consolidarea unui cadru de politici publice de referință care vor asigura o capacitate administrativă și financiară adecvată.

Pentru atingerea viziunii și a obiectivelor strategice, SNDCIDR este fundamentată pe următoarele principii:

Transparență: părțile implicate vor asigura circularea și accesul tuturor celor implicați în procesele de consultare.

Participare: atât în cadrul elaborării direcțiilor și documentelor strategice pentru digitalizarea României, cât și în procesele de implementare, evaluare și calibrare.

Fundamentare pe baza dovezilor: activitățile SNDCIDR sunt bazate pe date concrete fundamentate pe cercetări, documente și resurse strategice ale MCID, ADR și Guvernului României precum și a altor instituții competente.

Inovare: SNDCIDR integrează principiul inovării ca și principiu de proces, rezultat și efecte astfel încât elemente, precum promovarea și susținerea soluțiilor noi, gândirea și practicile creative și transformative, dar și susținerea abordărilor care implică colaborarea între autoritățile relevante și beneficiari, fundamentează procesul de transformare digitală a României.

VIZIUNE 2030

Viziunea SNDCIDR este aceea a unei transformări digitale accelerate și sustenabile care să susțină dezvoltarea economică și socială din România. Această viziune este marcată prin rolul fundamental al CID-urilor ca entități de intermediere, coordonare, inovare și accelerare, prin implicarea activă și colaborarea între actori importanți din cercetare, inovare și digitalizare, printr-o bună înțelegere din partea IMM-urilor și autorităților publice cu privire la oportunitățile transformării digitale a produselor și serviciilor de transformare digitală și prin existența unei infrastructuri materiale și umane care susține inovarea și digitalizarea.

Această viziune pornește de la viziunea MCID și ADR prezentată în Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027⁴ de a avea o Românie “dezvoltată, care concentrează și conectează excelența la frontiera științifică și la provocările societale,” de la Programul de Guvernare care prevede prioritizarea transformării digitale atât la nivelul serviciilor publice, industrie, educație și sănătate, cât și la Operaționalizarea Mecanismului de Redresare și Reziliență și crearea cadrului instituțional și financiar de implementare a proiectelor celor 6 piloni inclusiv cel de transformare digitală. MCID facilitează și accelerează procesul de transformare digitală în România în virtutea colaborării structurate cu Centrele de Inovare Digitală din România ca ecosisteme multi-actor, prin punerea în valoare a tehnologiilor de vârf, precum Inteligența Artificială, Calculul de înaltă performanță (High Performance Computing-HPC), Blockchain și Securitate Cibernetică, pentru a stimula inovarea și a crește competitivitatea domeniilor care au prioritate regională și națională, de specializare inteligentă.

MCID și ADR facilitează susținerea instituțională, politică și financiară și, prin urmare, îndeplinirea cu succes a rolului de catalizator al inovării digitale pe care îl au CID-urile. Astfel, impactul preconizat este unul complex, pe mai multe nivele, asupra unei multitudini de domenii: economic, social, administrativ și de mediu.

PRIORITĂȚILE, POLITICILE ȘI CADRUL LEGAL EXISTENTE

SNDCIDR a fost elaborată și fundamentată în concordanță și ținând cont de următoarele acte legislative și documente europene și naționale în care transformarea digitală este o prioritate majoră:

Cadru legislativ european și național

- **Regulamentul (UE) 2021/694** al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a programului „Europa digitală” și de abrogare a Deciziei (UE) 2015/2240⁵. Acesta vizează transformarea digitală și alocă un buget de 8,2 miliarde de euro vizând în mod prioritar susținerea proceselor aferente transformării digitale a societății și economiei europene. Programul va asigura utilizarea largă a tehnologiilor digitale în întreaga economie și societate.
- **Decizia 2022/2481** a Parlamentului și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital ⁶

⁴ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/257796>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0694>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022D2481&qid=1706799584336>

- **Decizia Comisiei Europene 2022/9445** de aprobare a programului „Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare“ pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regional în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică“ din România⁷
- **Hotărârea nr. 22/2023**⁸ pentru acordarea încrederii Guvernului.
- **Hotărârea Guvernului nr. 89/2020**⁹ privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României, cu modificările și completările ulterioare¹⁰
- Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene **nr. 3151/2023** privind aprobarea Schemei de ajutor de stat "Finanțarea proiectelor pentru digitalizarea IMM-urilor realizată prin huburi de inovare digitală europene (EDIH)"¹¹

Cadru strategic european și național:

- **Comunicarea Comisiei Europene din 9 martie 2021 privind Busola pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniul digital**¹²
- **Digital Innovation Hubs as policy instruments to boost digitalisation of SMEs. A practical handbook & good practices for regional / national policy makers and managers, JRC Science for Policy Report**¹³;
- **Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România 2020**¹⁴ și rezultatele acesteia;
- **Strategia națională de Competitivitate 2023-2027**¹⁵;
- **Strategia națională în domeniul inteligenței artificiale 2024-2027**, anterior publicată în transparența decizională pe site-ul MCID¹⁶ și ADR¹⁷, în prezent proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027, pe circuitul de avizare inter-instituțională;
- **Strategia națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027**, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 933/2022¹⁸ privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, inovare și specializare inteligentă 2022-2027;
- **Strategiile de Specializare Inteligentă ale regiunilor de dezvoltare din România**
- **Strategia națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030**¹⁹.

⁷ https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/pocidif/decizia-ce-2022-9445_pocidif.PDF

⁸ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/271262>

⁹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/224090>

¹⁰ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/263614>

¹¹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/273843>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX:52021DC0118>

¹³ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121604>

¹⁴ adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 245/2015, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/168066>

¹⁵ <https://economie.gov.ro/strategia-nationala-de-competitivitate-2021-2027/>

¹⁶ <https://www.mcid.gov.ro/transparența-decizională-2/>

¹⁷ <https://www.adr.gov.ro/transparența-decizională/>

¹⁸ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/257796>

¹⁹ <https://dezvoltaredurabila.gov.ro/strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-romaniei-2030-i>

Pe lângă acestea, transformarea digitală se regăsește transversal în toate programele cadrului multianual de finanțare.

La nivel european au fost stabilite viziunea, obiectivele și căile pentru a asigura o transformare digitală reușită a Europei până în 2030. Acest lucru este esențial și pentru realizarea tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic, circulară și rezilientă. Scopul UE este să fie suverană din punct de vedere digital într-o lume deschisă și interconectată și să aplice politici digitale care să permită cetățenilor și întreprinderilor să beneficieze de un viitor digital sustenabil și mai prosper, care pune oamenii pe primul plan. Pentru aceasta este nevoie, printre altele, de abordarea vulnerabilităților și a dependențelor, precum și de accelerarea investițiilor.

SNDCIDR facilitează implementarea strategiilor europene în conformitate cu recomandările Centrului de Cercetare JRC (Joint Research Center) al Comisiei Europene. În documentul „*Digital Innovation Hubs as policy instruments to boost digitalisation of SMEs. A practical handbook & good practices for regional / national policy makers and managers, JRC Science for Policy Report²⁰*”, Comisia Europeană susține nu doar necesitatea operaționalizării CID-urilor la nivel european și național, ci detaliază și modul în care acestea vor funcționa, precum și pilonii prin intermediul cărora vor livra serviciile de digitalizare pentru IMM-uri.

De asemenea, prin SNDCIDR și alte documente strategice, cum ar fi Cadrul strategic național privind Inteligența Artificială, în prezent preluat prin proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027, MCID și ADR urmăresc îndeplinirea obiectivelor Comisiei Europene propuse prin Busola Digitală, parte a Programului de Politică pentru 2030 privind Deceniul Digital. Aceasta transpune ambițiile digitale ale UE pentru 2030 în dispoziții concrete axate pe patru elemente esențiale:

1) cetățeni cu competențe digitale și profesioniști cu înaltă calificare în domeniul digital: până în 2030, cel puțin 80 % dintre adulți ar trebui să aibă competențe digitale de bază, iar în UE ar trebui să existe 20 de milioane de specialiști angajați în sectorul TIC; de asemenea, mai multe femei ar trebui să ocupe astfel de posturi;

2) infrastructuri digitale securizate, performante și sustenabile: până în 2030, toate gospodăriile din UE ar trebui să aibă conectivitate de ordinul gigabiților, iar toate zonele populate ar trebui să fie acoperite de tehnologia 5G; producția de semiconductori de ultimă generație și sustenabili în Europa ar trebui să reprezinte 20 % din producția mondială; în UE ar trebui să fie instalate 10 000 de noduri de procesare la periferie (edge computing) foarte securizate, neutre din punct de vedere climatic, iar Europa ar trebui să dispună de primul său calculator cuantic;

3) transformarea digitală a întreprinderilor: până în 2030, trei din patru companii ar trebui să utilizeze servicii de cloud computing, sisteme de tip big data și inteligența artificială, peste 90 % dintre IMM-uri ar trebui să ajungă cel puțin la un nivel de bază de adoptare a tehnologiilor digitale, iar numărul de start-up-uri de tip unicorn din UE ar trebui să se dubleze;

4) digitalizarea serviciilor publice: până în 2030, toate serviciile publice esențiale ar trebui să fie disponibile online, iar toți cetățenii vor avea acces la dosarele lor medicale electronice și 80 % dintre cetățeni ar trebui să utilizeze o soluție de identificare electronică.

²⁰ <https://www.ffg.at/sites/default/files/downloads/dih-handbook.pdf>

Programul de Politică pentru 2030 privind Deceniul Digital stabilește o structură de guvernare solidă, bazată pe cooperarea cu statele membre, cu ajutorul unui sistem de monitorizare cu raportare anuală. Statele membre întocmesc foi de parcurs pentru atingerea obiectivelor lor naționale, iar pe baza acestora Comisia întocmește raportări anuale. În raportul aferent anului 2023, Comisia Europeană subliniază importanța CID-urilor, mai ales a EDIH-urilor, pentru atingerea obiectivelor Deceniului Digital, în special în ceea ce privește integrarea tehnologiilor digitale în întreprinderi și crearea de competențe digitale de bază și avansate²¹. În acest sens, prin SNDCIDR, MCID și ADR susțin și asigură implementarea Programului de Politică la nivel național, coordonând eforturile de complementaritate în vederea finanțării, implementării proiectelor de transformare digitală în baza **politicilor europene și a politicilor naționale și regionale** (unde SNDCIDR asigură un orizont de timp prelungit, dar și un cadru de reînnoire sistematică). Având în vedere perspectiva CID-urilor, acestea vor avea un rol fundamental în atingerea obiectivelor Deceniului Digital, deoarece deservește IMM-urile din România, precum și personalul acestora. CID-urile vor facilita accesul la tehnologii digitale, vor oferi sprijin pentru digitalizare și, prin programe specifice asumate de fiecare CID, vor contribui la dezvoltarea competențelor digitale.

La nivel național, SNDCIDR își propune concretizarea obiectivelor prin planuri de acțiune, instrumente de finanțare și indicatori de impact, rezultat, și realizare cu ținte aferente, care să permită trasabilitatea stadiului de implementare și a rezultatelor obținute și astfel înlăturarea sincopelor și accelerarea procesului de transformare digitală a României.

MCID și ADR sunt autorități responsabile pentru realizarea și implementarea demersurilor strategice pentru digitalizarea României, a convențiilor încheiate între reprezentanții mediului de afaceri și instituții publice pentru optimizarea transmiterii de informații, extinderea inițiativelor de educație financiară și în aria competențelor digitale, implementarea platformelor online de tipul "one-stop shop" (ghișeu unic), ce promovează un sistem deschis de date și permit accesarea unor informații personale. Împreună, aceste acțiuni reprezintă un factor cheie de eficientizare a proceselor de digitalizare la nivel național. În acest sens, prin SNDCIDR, eforturile MCID, dar mai ales ADR, prin atribuțiile deținute privind elaborarea strategiilor de digitalizare, a politicilor publice în domeniul digitalizării, așa cum prevede *Hotărârea Guvernului nr. 89/2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României*, cu completările și modificările ulterioare, sunt potențate la nivel regional datorită **implicării CID-urilor și a mediului privat reprezentativ în prioritizarea inițiativelor digitale și în asigurarea sinergiilor în implementare.**

SNDCIDR de asemenea creează premisele pentru utilizarea eficientă și eficace a fondurilor naționale și europene dedicate transformării digitale și a finanțărilor transversale ca: PNRR, PEO, PCIDIF, PED, PAT, Interreg Europe, Interreg Danube, Orizont Europa, European Innovation Ecosystems, WIDERA, ERASMUS+ etc.

ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMELOR

SNDCIDR a fost fundamentată pe o analiză detaliată a contextului existent, pornește de la recunoașterea și abordarea nevoilor și a punctelor slabe existente și urmărește exploatarea oportunităților și amplificarea punctelor forte existente în întreg ecosistemul de inovare și de transformare digitală din România.

²¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2023-report-state-digital-decade>

Analiza SWOT

Tabel 1 - Analiză SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Existența instrumentului european Busola digitală care conturează cadrul european în favoarea beneficiarilor și furnizorilor de tehnologii pentru digitalizare.</p> <p>Asumarea atât la nivel european, cât și național a respectării indicatorilor asumați în Busola Digitală.</p> <p>Existența unui cadru instituțional favorabil marcat prin eforturile depuse de către MCID și autoritatea competentă, ADR, de a aborda prompt și prin colaborare nevoile și oportunitățile de transformare digitală în România.</p> <p>Volumul de finanțări semnificative pentru digitalizare.</p> <p>Capacitățile (expertiză, parteneriate, formare) create prin finanțările obținute din programele CE axate pe transformare digitală.</p> <p>MCID și ADR beneficiază de susținerea CID-urilor care fiind structuri complexe reprezentative pentru parteneriatul public-privat pot contribui la eforturile MCID și ADR, prin expertiza lor dar și prin datele concrete aduse de la nivelul fiecărei regiuni reprezentate</p> <p>Succesul demersurilor MCID și ADR de inițiere a parteneriatelor la nivel național, european și internațional cu o multitudine de instituții, experți sau organizații care au manifestat deschiderea în a contribui la procesul de digitalizare al României prin know-how, tehnologii, informarea sau diseminarea rezultatelor (ex. rețeaua EDIH).</p>	<p>România se afla constant la coada clasamentului digitalizării în Europa (ultimul loc DESI).</p> <p>Structurile care susțin transformarea digitală la nivel regional deși active, reprezentative nu beneficiază de cadrul legal care să le recunoască rolul în transformarea digitală a IMM-urilor și APL-urilor sau de linii de finanțare specifice și cu orizont de timp programatic (8 ani +).</p> <p>Nevoile de finanțare sunt foarte mari și trebuie prioritizate.</p> <p>CID-urile sunt instrumente noi și chiar dacă la nivel european valoarea lor a fost recunoscută, la nivel național nu toate instituțiile cunosc potențialul pe care acest model îl poate dezvolta .</p> <p>Nu există coerență și coordonare clară a programelor și proiectelor în vederea digitalizării României în care potențialul actorilor cheie să fie valorificat strategic.</p>

Oportunități	Amenințări
<p>Continuarea în măsurile strategiei a acțiunilor din portofoliul de proiecte implementate deja de către CID-urile din România și construirea pe rezultatele și concluziile acestora.</p> <p>Fundamentarea strategiei pe colaborarea cu rețeaua națională de CID-uri identificate la nivel european ca fiind cele mai eficiente modele și instrumente de transformare digitală.</p> <p>Folosirea eficientă a programelor de finanțare Europene, Naționale și Regionale care au componenta de digitalizare pentru IMM-uri și/ sau AP-uri.</p> <p>Deschiderea manifestată de alte instituții guvernamentale, autorități de dezvoltare regională pentru a lucra în parteneriat și implicarea CID-urilor în definirea strategiilor de digitalizare duce la o abordare strategică a digitalizării, la nivel național.</p> <p>Colaborarea cu CID-urile în vederea contribuțiilor la acțiuni bazate pe cercetare și date și anume analiza la nivel regional, a gradului de maturitate digitală, folosind un instrument unitar, o metodologie unanim acceptată astfel încât, informațiile obținute să poată fi comparate la nivel regional.</p>	<p>Nivelul insuficient de încredere al beneficiarilor în procesul de transformare digitală sau în CID-uri ca și catalizatori ai acestui proces.</p> <p>Lipsa reglementărilor legislative detaliate prin metodologii de aplicare perturbă abordarea unitară, la nivel regional a proiectelor și proceselor de transformare digitală implementate prin intermediul CID-urilor.</p>

Deși a fost stabilită ca prioritate, transformarea digitală nu este cunoscută și înțeleasă decât la un nivel minim de către beneficiarii vizați. Astfel, se constată necesitatea de a informa și de a gestiona mai bine actorii cu rol important în transformarea digitală (beneficiari, furnizori de servicii de transformare digitală, autorități publice cu rol în gestionarea proiectelor de digitalizare, centre de inovare etc.). Obiectivele specifice 1, 2 și 3 (OS1, OS2 și OS3) se axează pe dezvoltarea unui dialog structurat atât cu autoritățile publice cu rol în transformare digitală, cât și pentru asigurarea unui cadru organizațional și financiar robust care să contribuie la atingerea viziunii cu privire la transformare digitală. Astfel, SNDCIDR răspunde nevoii de a avea o mai bună informare referitoare la capacitățile și capabilitățile de transformare digitală (inclusiv oferta de servicii a CID-urilor) și posibilitățile de utilizare a tehnologiilor de vârf precum Inteligența Artificială, Calculul de înaltă performanță (High Performance Computing-HPC), Blockchain sau securitate cibernetică pentru transformarea digitală. În momentul de față, în România, potențialul de inovare nu este suficient valorificat prin utilizarea tehnologiilor digitale.

De asemenea, una din cele mai importante nevoi, care constituie punctul de plecare în procesele de digitalizare și inovare, o reprezintă **existența și îmbunătățirea permanentă a infrastructurii și a expertizei de specialitate**,

formarea de competențe, precum și dezvoltarea capitalului relațional și de colaborare. SNCIDR fundamentează obținerea acestor resurse prin intermediul CID-urilor în cadrul direcțiilor de acțiune aferente obiectivului strategic 3 (OS3). Pentru a rămâne relevantă și competitivă din punct de vedere strategic, **România are nevoie de resurse financiare alocate ciclic, constant și predictibil pentru digitalizarea instituțiilor publice, a IMM-urilor, și a entităților suport. Convergența programelor pentru finanțarea infrastructurilor de inovare și experimentare** reprezintă o nevoie care poate susține digitalizarea României într-o manieră sinergică cu alte programe de importanță strategică și în care să fie implicați o varietate de parteneri strategici. Efectele pozitive ale digitalizării la nivel național sunt activate în cadrul obiectivului 3 (OS3) al SNDCIDR prin utilizarea sinergică ai celor patru piloni care stau la baza funcționării CID-urilor. În acest sens, MCID și ADR răspund la nevoia de susținerea a CID-urilor ca și instrumente utile, complementare și catalizatoare a digitalizării.

Dialogul structurat, informarea și realizarea cadrului organizațional sunt fundamentele pentru rezolvarea principalei nevoi la care răspunde această strategie, anume **de a promova digitalizarea și efectele transformării digitale în APL-uri și IMM-uri în vederea creșterii capacității de inovare și competitivitate.** Acesta sunt abordate la nivelul obiectivului specific 4 (OS4.) În acest sens, ADR, MCID și alte ministere cu responsabilități în dezvoltarea economică și socială a României, contribuie prin intermediul CID-urilor la un context de claritate și relevanță în privința suportului pentru digitalizare oferit instituțiilor publice și companiilor. Asumarea unui leadership comun și bazat pe colaborare va crește relevanța demersurilor MCID și ADR în economie, iar un grad mai ridicat de informare și conștientizare va duce la reducerea decalajului digital și definirea unor arii de competență și competitivitate cheie la nivel European.

Digitalizarea României este condiționată de investițiile în spații și infrastructuri dedicate digitalizării, dotate cu tehnologii, specialiști, precum și de competențele cheie pentru digitalizare, astfel încât să fie competitive la nivel global.

SNCIDR răspunde acestei nevoi prin **oferirea serviciilor pentru digitalizare într-o manieră practică și pragmatică** în concordanță cu realitatea și cu specificul fluid și accelerat al transformării digitale și al progresului tehnic și tehnologic. În acest sens, CID-urile reprezintă instrumente cheie pentru a asigura și operaționaliza resursele necesare, răspunzând nevoii IMM-urilor și APL-urilor de a avea un cadru clar, dotat cu tehnica de ultima generație unde pot testa tehnologiile necesare pentru transformare și inovare digitală. Pentru a asigura serviciile de transformare și inovare digitală care contribuie la digitalizarea României, CID-urile trebuie să funcționeze într-un **cadru coordonat, funcțional și performant.** Astfel, avantajele paradigmei digitale pot fi valorificate în economie și în societate prin accesul la infrastructură și know-how, CID-urile dispunând de astfel de resurse. **Suportul privind accesul la cele mai noi infrastructuri de inovare este fundamental pentru susținerea digitalizării României.** Colaborarea și sinergia demersurilor instituțiilor de resort va elimina redundanța, risipa de resurse și convergența în procesul de digitalizare.

Creșterea indicatorilor de țară în cadrul Indicelui Economiei și Societății Digitale (DESI) a devenit un obiectiv strategic al MCID și o mare parte din activitățile desfășurate, inclusiv cele din PNRR au ca scop acest deziderat. IMM-urile se confruntă constant cu nevoia de a identifica scenarii prin care digitalizarea poate conduce la obținerea unor performanțe mai ridicate. SNDCIDR abordează aceste nevoi prin direcțiile de acțiune, infrastructura, know-how-ul și serviciile furnizate de CID-uri, integrând indicatori de impact care vizează performanța în DESI și pentru atingerea țintelor Deceniului Digital. Mai mult, **CID-urile actualizează constant oferta de servicii în funcție de complexitatea scenariilor de digitalizare și de competențele digitale de care companiile au nevoie.** Prin urmare, SNDCIDR răspunde nevoii de a sincroniza oferta de digitalizare cu nevoile concrete și în continuă schimbare ale beneficiarilor pe parcursul procesului de digitalizare al României. Având în vedere analiza de piață

efectuată, s-a constatat o nevoie de coparticipare la finanțare din surse sigure și prin mecanisme facile și predictibile. Prin SNDCIDR se urmărește crearea unui echilibru în modul de funcționare al CID-urilor, asigurarea resurselor financiare și trasabilitatea investițiilor din bani publici în digitalizare și inovare (OS3).

Pentru a promova și susține digitalizarea în România în cadrul SNDCIDR, **MCID și ADR asigură participarea activă a CID-urilor (și a tuturor actorilor din spectrul Helix-ului cvadruplu reprezentați de acestea) în inițiative care au ca scop elaborarea de politici, strategii și programe naționale și sectoriale în vederea inovării și digitalizării (OS1)**. Aceasta răspunde nevoii de elaborare de politici, strategii sau programe care să reflecte nevoile IMM-urilor și APL-urilor. SNDCIDR răspunde nevoii de responsabilizare a tuturor actorilor relevanți (inclusiv CID-urile) și asumarea de către aceștia a unui rol activ în elaborarea și implementarea politicilor care vizează inovarea, digitalizarea, tehnologia informației și comunicațiile în România raportate la contextul european. Pe termen mediu, pentru a deservi mai bine nevoile de digitalizare, CID-urile vor dezvolta mecanismele formale și informale de colaborare între ministere, agenții și alte instituții relevante.

România nu are în prezent o strategie națională pentru digitalizarea industriilor, a economiei, societății și a sectorului public. SNDCIDR răspunde nevoii de a contura o viziune națională în acest sens și de a avea convergența tuturor actorilor relevanți într-un demers comun și sustenabil. CID-urile, prin rolul lor de orchestrare a rețelei de parteneri și a resurselor tangibile și intangibile pe care aceștia le dețin, contribuie la reunirea tuturor actorilor interesați în demersuri comune (OS1). Acest rol este validat de cei patru piloni reprezentativi pe care este fundamentată activitatea CID-urilor. În strategiile și proiectele CID-urilor din România se regăsesc **acțiuni și servicii concrete care vor aduce o contribuție semnificativă la parcursul digital al României** și implicit la creșterea scorului DESI (OS4). De asemenea, CID-urile au atras finanțări care vin în sprijinul inovării digitale, iar pilonul „support to find investment” va contribui pe termen lung la identificarea surselor de finanțare pentru a susține serviciile și infrastructura de digitalizare. De asemenea, CID-urile au un rol fundamental în dezvoltarea de competențe digitale de bază și avansate (OS4).

Prin colaborarea activă cu Rețeaua de CID-uri din România (RoDIH) care reunește cele mai importante Centre de Inovare Digitală din România, SNDCIDR asigură **promovarea unei viziuni integrate și comune pentru digitalizare, inovare digitală, tehnologii emergente și competențe digitale**. RoDIH și noile structuri de guvernare pot fi un reper pentru asumarea unei viziuni comune, convergente și de perspectivă pentru digitalizarea României. Faptul că CID-urile deservește industriei de interes pentru România, le asigură un rol strategic în creșterea competitivității și importanței geostrategice a țării noastre.

În România, piețele pentru produse digitale sunt emergente, cu mici excepții. Rata scăzută a digitalizării în țara noastră este și un rezultat al capacității reduse a IMM-urilor de a absorbi și utiliza tehnologii digitale. Strategiile centrate pe costuri reduse reprezintă una din barierele în calea digitalizării deoarece investițiile în tehnologie nu sunt încurajate. În absența acestor investiții, piețele specifice produselor digitale se dezvoltă insular și într-un ritm redus. Prin **gradul de diversificare a domeniilor de impact**, CID-urile pot aduce soluții acestei provocări. Piețele de tehnologie și transformare digitală pot avea un **ritm exponențial de creștere**, iar pilonii „**skills and trainings**”, „**support to find investments**” și „**test before invest**” pe care sunt fundamentate CID-urile pot susține acest ritm de creștere. Pe de altă parte, o mare parte din industria IT&C din România încă este centrată pe servicii, outsourcing și offshoring. Oportunitățile de digitalizare vor contribui la schimbările strategice necesare în industria IT&C pentru a inova produse proprii cu valoare ridicată pentru industrie și economie. Un alt rezultat cu efect multiplicator va fi convergența cu meseriile viitorului prin implementarea pilonului „skills and trainings” de către CID-uri.

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

SNDCIDR 2024-2027 își propune îndeplinirea următoarelor obiective generale și specifice:

Obiectivul general: MCID, prin autoritatea competentă în acest sens ADR, asigură cadrul optim pentru accelerarea proceselor de transformare digitală IMM-urilor și autorităților publice din România consolidând astfel procesele de transformare digitală a societății și economiei la nivel regional și național prin intermediul CID-urilor. Obiectivul general sprijină atingerea viziunii care fundamentează transformarea digitală ca vehicul pentru dezvoltarea socio-economică armonioasă a României.

Obiective specifice:

OS1: Consolidarea dialogului structurat privind digitalizarea, coordonat la nivel național de MCID împreună cu ADR, și întărirea rolului fundamental nu doar consultativ al CID-urilor în elaborarea de politici, strategii și mecanisme pentru digitalizare și inovare a IMM-urilor și autorităților publice pentru fiecare regiune de dezvoltare.

OS2: Creșterea la nivel de beneficiari (pentru minim 1000 de IMM-uri și minim 100 APL-uri) a gradului de **informare, recunoaștere și transparență** privind importanța și beneficiile digitalizării și posibilitățile de utilizare a serviciilor CID-urilor pentru acest proces.

OS3: Asigurarea și coordonarea **cadrului organizațional, funcțional și financiar necesar** (capacități și structuri de coordonare, planificare, evaluare; valorificare a expertizei și predictibilității financiare pe termen lung) pentru structurile esențiale în digitalizarea IMM-urilor și APL-urilor din România.

OS4: Creșterea continuă a gradului de digitalizare a IMM-urilor și APL-urilor din România, precum și a indicatorilor de țară în cadrul Indicelui Economiei și Societății Digitale (DESI) în conformitate cu țintele exprimate în Foaia de Parcurs a României (în prezent proiectul de Plan Național de Acțiune privind Deceniul Digital pentru România)²² și țintele europene (peste 90 % din IMM-uri să atingă cel puțin un nivel de bază în materie de intensitate digitală și 75% din companii să utilizeze Big Data/AI/Cloud).

PROGRAME ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE

Tabel 2 - Obiectiv general, obiective specifice, direcții de acțiune

OBIECTIV GENERAL	OBIECTIV SPECIFIC	DIRECȚIE DE ACȚIUNE
Obiectivul general: MCID, prin autoritatea competentă în acest sens,	OS1: Consolidarea dialogului structurat privind digitalizarea, coordonat la nivel național de MCID și ADR, și întărirea rolului	A1.1 Participarea activă a reprezentanților CID-urilor în procesele de fundamentare, formulare și monitorizare a politicilor publice relevante pentru digitalizarea

²² La momentul redactării prezentului document, foaia de parcurs a fost transmisă Comisiei Europene, iar țintele naționale sunt propuse printr-un Plan de acțiuni, publicat în transparență pe sit-urile MCID și ADR.

OBIECTIV GENERAL	OBIECTIV SPECIFIC	DIRECȚIE DE ACȚIUNE
<p>ADR, să asigure cadrul optim pentru accelerarea proceselor de transformare digitală a IMM-urilor și a autorităților publice din România consolidând astfel procesele de transformare digitală a societății și economiei la nivel regional și național prin intermediul CID-urilor. Obiectivul general sprijină atingerea viziunii care fundamentează transformarea digitală ca vehicul pentru dezvoltarea socio-economică armonioasă a României.</p>	<p>fundamental, nu doar consultativ, al CID-urilor în elaborarea de politici, strategii și mecanisme de digitalizare și inovare a IMM-urilor și autorităților publice din fiecare regiune de dezvoltare.</p>	<p>IMM-urilor și a autorităților publice și extinderea colaborărilor cu ministerele și agențiile de resort pentru recunoașterea CID-urilor / rețelei naționale de CID-uri ca partener permanent în elaborarea de strategii, proiecte, politici și mecanisme pentru inovare și digitalizare la nivel național.</p>
		<p>A 1.2 Definirea rolului, competențelor și a spațiului de acțiune necesare pentru dobândirea de către CID-uri a statutului de organism de utilitate publică, conform art. 38-42, cap.6, din <i>Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații</i>, cu modificările și completările ulterioare.</p>
		<p>A 1.3 Fundamentarea programelor și proiectelor de digitalizare implementate și promovate de către MCID și ADR și a strategiilor instituțiilor cu responsabilități în domeniul digitalizării pe cei patru piloni recunoscuți la nivel european: Dialog și Construirea Ecosistemului, Competențe și Formare, Susținere pentru Investiții, și Testare Înainte Investiției.</p>
		<p>A 1.4 Asigurarea de către MCID și ADR a unor canale permanente de comunicare și colaborare între instituțiile de resort din România și Comisia Europeană pentru armonizarea viziunilor de transformare digitală română și europeană, dar și a coerenței activităților specifice de</p>

OBIECTIV GENERAL	OBIECTIV SPECIFIC	DIRECȚIE DE ACȚIUNE
		transformare digitală inclusiv a celor implementate prin CID-urilor.
	<p>OS2: Creșterea, la nivel de beneficiari (IMM și APL), a gradului de informare, recunoaștere și transparență privind importanța și beneficiile digitalizării și posibilitățile de utilizare a serviciilor CID-urilor pentru acest proces.</p>	<p>A2.1 Promovarea beneficiilor digitalizării la nivel de APL-uri și IMM-uri și prezentarea serviciilor oferite de CID-uri în acest sens.</p> <p>A2.2 Acțiuni de cunoaștere, pe de-o parte, cu beneficiarii serviciilor de digitalizare și, pe de alta parte, cu alte categorii de actori cheie în facilitarea proceselor de transformare digitală pentru IMM-uri și autorități publice.</p> <p>A2.3 Crearea de parteneriate strategice, pârgii și resurse pentru întărirea capacităților de răspuns a CID-urilor la nevoile de inovare și digitalizare în context local, regional, național și european.</p> <p>A2.4 Crearea și operaționalizarea unei strategii de comunicare a MCID, ADR (și a tuturor partenerilor implicați în proiectele de digitalizare susținute de către aceștia) pentru procesele de transformare digitală la nivel de IMM-uri și APL-uri.</p> <p>A3.1 Susținerea unui dialog structurat coordonat de către MCID/ADR, ținând cont de reprezentarea rețelei naționale de CID-uri în toate contexte relevante la nivel național și european (inclusiv</p>
	<p>OS3: Asigurarea și coordonarea cadrelor organizațional, funcțional și financiar necesar (capacități și structuri de coordonare, planificare, evaluare;</p>	

OBIECTIV GENERAL	OBIECTIV SPECIFIC	DIRECȚIE DE ACȚIUNE
	valorificare a expertizei și predictibilității financiare pe termen lung) pentru structurile esențiale în digitalizarea IMM-urilor și APL-urilor din România.	<p>conectarea cu rețeaua europeană de Centre de Inovare Digitală – EDIH).</p> <p>A3.2 Elaborarea de metodologii, manuale, proceduri și cadre de competență, necesare unei funcționări eficiente a CID-urilor.</p> <p>A3.3 Implementarea de către MCID și ADR a unui program de asistență tehnică a CID-urilor, care să vizeze sustenabilitatea structurilor de transformare digitală a IMM-urilor și APL-urilor.</p> <p>A3.4 Identificarea și crearea resurselor de infrastructură și tehnologie disponibile și care pot fi accesate în vederea programelor de transformare digitală la nivel regional.</p> <p>A3.5 Asigurarea suportului financiar pentru consolidarea și buna funcționare a rețelei naționale de CID-uri inclusiv finanțarea națională pe cicluri de finanțare în parteneriat cu Comisia Europeană care să ofere predictibilitate pe termen mediu și lung.</p>

OBIECTIV GENERAL	OBIECTIV SPECIFIC	DIRECȚIE DE ACȚIUNE
	<p>OS4: Creșterea continuă a gradului de digitalizare a IMM-urilor și APL-uri din România, precum și a indicatorilor de țară în cadrul Indicelui Economiei și Societății Digitale (DESI) în conformitate cu țintele exprimate în Foaia de Parcurș a României și țintele europene (peste 90 % din IMM-uri să atingă cel puțin un nivel de bază în materie de intensitate digitală și 75% din companii să utilizeze Big Data/AI/Cloud).</p>	<p>A4.1 Coordonarea de către MCID și ADR a programelor de îmbunătățire a calității datelor (granularitate, periodicitate, tipologie) referitoare la profilul și nevoile de transformare digitală existente la nivelul IMM-urilor și autorităților publice din România inclusiv prin colaborări periodice cu CID-urile pentru colectarea regională a acestor informații.</p> <p>A4.2 Sprijinirea programelor de testare a unor instrumente de inovare digitală în cadrul laboratoarelor vii (<i>living labs</i>).</p> <p>A4.3 Dezvoltarea unor instrumente unitare, valide la nivel național și corelate cu cele mai noi practici la nivel european, de estimare a impactului diferitelor acțiuni de transformare digitală la nivel de beneficiari (ex. metodologie pentru auditare nivel de maturitate digitală a IMM-urilor și APL-urilor).</p> <p>A4.4 Evaluări și studii anuale de impact al programelor și proiectelor de transformare digitală la nivel național.</p>

REZULTATE AȘTEPTATE. IMPACT. INDICATORI DE SUCCES

Tabel 3 - Obiective specifice, direcții de acțiune, măsuri

Obiectiv Specific	Direcții de acțiune	Măsuri
<p>OS1: Consolidarea dialogului structurat privind digitalizarea coordonat la nivel național de MCID și ADR și întărirea rolului consultativ al CID-urilor fundamental nu doar în elaborarea de politici, strategii și mecanisme pentru digitalizare și inovare a IMM-urilor și autorităților publice din fiecare regiune de dezvoltare.</p>	<p>A1.1 Participarea activă a reprezentanților CID-urilor în procesele de fundamentare, formulare și monitorizare a politicilor publice relevante pentru digitalizarea IMM-urilor și a autorităților publice și a extinderea colaborărilor cu ministerele și agențiile de resort pentru recunoașterea CID-urilor și a rețelei naționale de CID-uri ca partener permanent în elaborarea de strategii, proiecte, politici și mecanisme pentru inovare și digitalizare la nivel regional, național și european.</p>	<p>A 1.1.1 Includerea CID-urilor în proiectele, programe și strategiile de dezvoltare regională ca orchestratori de capacități și capabilități de inovare și digitalizare.</p> <p>A 1.1.2 Crearea unui manual (toolkit) pentru elaborarea unor politici, axate pe rolul CID-urilor, care să genereze impact în procesul de transformare digitală.</p> <p>A1.1.3 Invitarea CID-urilor la activitățile de elaborare a strategiilor, programelor și politicilor naționale în care digitalizarea și inovarea pot aduce contribuții semnificative.</p> <p>A.1.1.4 Implicarea specialiștilor CID-urilor în echipele ministerelor și instituțiilor de resort în activitățile și proiectele specifice care vizează digitalizarea, inovarea și transformarea digitală.</p>
	<p>A 1.2 Definierea rolului, responsabilităților și acțiunilor necesare pentru dobândirea de către CID-uri a statutului de organism de utilitate publică, conform art. 38-42, cap.6, din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare.</p>	<p>A1.2.1 Parcurgerea demersurilor necesare pentru ca CID-urile să devină organisme de utilitate publică.</p> <p>A1.2.2 Recunoașterea CID-urilor ca fiind observator regional al transformării digitale.</p>
	<p>A 1.3 Promovarea celor patru piloni care definesc CID-urile ca instrumente utile pentru digitalizare și inovare la nivelul instituțiilor de resort și</p>	<p>A 1.3.1 Definierea la nivel de țară a unor specializări complementare și convergente obiectivelor de transformare digitală a industriei și sectorului public.</p>

Obiectiv Specific	Direcții de acțiune	Măsuri
	<p>inclusiunea lor în strategiile și planurile de dezvoltare.</p>	
	<p>A 1.4 Asigurarea unor canale permanente de comunicare și colaborare între instituțiile de resort din România și Comisia Europeană pentru armonizarea viziunii și a activităților specifice pentru susținerea și dezvoltarea celor patru piloni ai CID-urilor și implicit a convergenței cu principalele obiective strategice ale Comisiei Europene în ceea ce privește inovarea și digitalizarea.</p>	<p>A1.4.1 Crearea unui mecanism de colaborare (Consiliu Consultativ) între reprezentanții CID-urilor și ministerele și agențiile de resort pentru propunerea și implementarea de noi proiecte de colaborare.</p>
<p>OS2: Creșterea la nivel de beneficiari (IMM-URILOR și APL-urilor) a nivelului de informare, recunoaștere și transparență privind importanța și beneficiile digitalizării și posibilitățile de utilizare a serviciilor CID-urilor pentru acest proces.</p>	<p>A2.1 Promovarea beneficiilor digitalizării la nivel de APL-uri și IMM-uri și prezentarea serviciilor oferite de CID-uri în acest sens</p>	<p>A2.1.1 Activități de promovare a beneficiilor, oportunităților și serviciilor de inovare și transformare digitală oferite de CID-uri în rândul IMM-urilor și entităților publice.</p>
	<p>A2.2 Acțiuni de cunoaștere pe de-o parte cu beneficiarii serviciilor de digitalizare și pe de alta parte cu alte categorii de actori cheie în facilitarea proceselor de transformare digitală pentru IMM-uri și autorități publice</p>	<p>A2.2.1 Crearea de contexte locale și regionale care să reunească reprezentanți ai industriilor, companii și instituții de profil pentru a crea sinergii și proiecte comune.</p> <p>A 2.2.2 Activități de Brokeraj și matchmaking între furnizori de tehnologii și soluții digitale și beneficiari.</p>
	<p>A2.3 Crearea de parteneriate strategice, pârghii și resurse pentru întărirea capacităților de răspuns a CID-urilor la nevoile</p>	<p>A2.3.1 Încurajarea semnării de acorduri de colaborare (Memorandumuri de înțelegere) și parteneriate cu actorii cheie care facilitează procesele de transformare digitală și pot</p>

Obiectiv Specific	Direcții de acțiune	Măsuri
	de inovare și digitalizare în context local, regional, național și european.	contribui la promovarea CID-urilor (ex. ADR-uri, clustere inovative, parcuri științifice și tehnologice, incubatoare /acceleratoare de afaceri, asociații profesionale, etc).
	A2.4 Crearea și operaționalizarea unei strategii de comunicare a MCID și ADR (și a tuturor partenerilor implicați în proiectele de digitalizare susținute de către aceștia) pentru procesele de transformare digitală la nivel de IMM-uri și APL-uri.	A2.4.1 Crearea unei strategii de comunicare pentru rețeaua de CID-uri din România. A 2.4.2 Crearea unui portal unic de prezentare a CID-uri in Romania (punct unic pentru potențiali beneficiari ai serviciilor oferite de CID-uri).
OS3: Asigurarea și coordonarea cadrlui organizațional, funcțional și financiar necesar (capacități și structuri de coordonare, planificare, evaluare; valorificare a expertizei și predictibilității financiare pe termen lung) pentru structurile esențiale în digitalizarea IMM-urilor si APL-urilor din România.	A3.1 Susținerea unui dialog structurat coordonat de către MCID și ADR, ținând cont de reprezentarea rețelei naționale de CID-uri în toate contexte relevante la nivel național și european (inclusiv conectarea cu rețeaua europeană de Centre de Inovare Digitală – EDIH). A3.2 Elaborarea de metodologii, manuale, proceduri, cadre de competență necesare bunei funcționari a CID-urilor.	A3.2.1 Elaborarea unui ghid de implementare a proiectelor CID-urilor. A3.2.2 Elaborarea unui manual al evaluatorului activităților CID-urilor. A3.2.3 Elaborarea de manuale și proceduri de lucru bazate pe bunele practici Europene privind managementul personalului CID-urilor (organizare, recrutare, management performanțe, învățare, etc). A3.2.4 Validarea în cadrul Consiliului Consultativ a unui pachet de asistență tehnică (cadru de competențe, manual de asistență tehnică) necesar CID-urilor.
	A3.3 Asistență tehnică pentru CID-uri și accesarea altor oportunități de dezvoltare.	A3.3.1 Oferirea anuala a unui program de asistență tehnică pentru CID-urile emergente. A3.3.2 Oferirea anuala a unui program de

Obiectiv Specific	Direcții de acțiune	Măsuri
		<p>asistență tehnică pentru CID-urile mature.</p> <p>A3.3.3 Dezvoltarea capacităților de operare a CID-urilor, prin participarea la activități de schimb de practici, formare, și dezvoltare de know-how, din cadrul rețelei EDIH și prin Digital Transformation Accelerator.</p> <p>A.3.3.4 Activități specifice transferului de know-how și a bunelor practici între CID-urile din cadrul rețelei naționale.</p>
	<p>A3.4 Identificarea și dezvoltarea resurselor de infrastructură și tehnologie pentru inovare și experimentare care să fie disponibile în fiecare regiune pentru a fi accesate și utilizate de către CID-uri.</p>	<p>A3.4.1 Identificarea și dezvoltarea resurselor de infrastructură și tehnologie pentru inovare disponibile în fiecare regiune și care pot fi accesate și utilizate de către CID-uri.</p> <p>A3.4.2 Formularea unor protocoale de colaborare între CID-urile din fiecare regiune pentru utilizarea comună a infrastructurilor regionale.</p> <p>A3.4.3 Elaborarea unor manuale de funcționare și utilizare a infrastructurii dedicate transformării digitale de către CID-uri.</p>
	<p>A3.5 Asigurarea suportului financiar pentru consolidarea și buna funcționare a rețelei naționale de CID-uri inclusiv finanțarea națională pe cicluri de finanțare în parteneriat cu Comisia Europeană care să ofere predictibilitate pe termen mediu și lung în funcționarea CID-urilor.</p>	<p>3.5.1 Definirea unor cicluri de finanțare pe o perioadă de minim cinci ani care să asigure sustenabilitatea financiară și operațională a CID-urilor.</p> <p>3.5.2 Identificarea programelor naționale și europene care pot asigura finanțarea și co-finanțarea CID-urilor.</p>

Obiectiv Specific	Direcții de acțiune	Măsuri
<p>OS4: Creșterea continuă a gradului de digitalizare a IMM-urilor și APL-uri din România, precum și a indicatorilor de țară în cadrul Indicelui Economiei și Societății Digitale - (DESI), în conformitate cu țintele exprimate în Foaia de Parcurș a României și țintele europene (peste 90 % din IMM-uri să atingă cel puțin un nivel de bază în materie de intensitate digitală și 75% din companii să utilizeze Big Data/AI/Cloud).</p>	<p>A4.1 Sprijinirea CID-urilor pentru îmbunătățirea calității (granularitate, periodicitate, tipologie) datelor referitoare la profilul și nevoile de transformare digitală existente la nivel de IMM-uri și autorități publice din România.</p>	<p>A4.1.1 Elaborarea anuală de studii de inovare și digitalizare bazate pe date relevante.</p>
	<p>A4.2 Creșterea volumului de testare a unor instrumente de inovare digitală în cadrul unor programe și infrastructuri de experimentare și a living labs-urilor operate de CID-uri precum și dezvoltarea unor instrumente de tip lighthouse specifice CID-urilor din România</p>	<p>A4.2.1 Susținerea capacității CID-urilor de implementare a proiectelor de inovare digitală prin înființarea și operarea de Living Labs</p>
	<p>A4.3 Dezvoltarea unor instrumente unitare de estimare a impactului pe care îl au CID-urile în inovarea și transformarea digitală la nivel de beneficiari (ex. metodologie pentru auditare nivel de</p>	<p>A.4.3.1 Elaborarea unei metodologii unitare pentru auditarea nivelului de maturitate digitală a IMM-urilor și autorităților publice.</p>

Obiectiv Specific	Direcții de acțiune	Măsuri
	maturitate digitală a IMM-urilor și APL-urilor).	
	A4.4 Evaluări, monitorizări și studii anuale al CID-urilor asupra proceselor de transformare digitală la nivel de sector de afaceri, industrie, economie și societate.	A.4.4.1 Evaluarea anuală a impactului CID-urilor din România pe direcțiile agreate de către Comisia Europeană: inovare în economie, inovare societală, inovare tehnologică, inovarea și transformarea digitală a sectorului public.

Tabel 4 - Obiectiv general, indicatori de impact, ținte intermediare, ținte finale (2025, 2027)

OBIECTIV GENERAL	INDICATORI DE IMPACT	VALOARE 2023	ȚINTĂ INTERMEDIARĂ - 2025	ȚINTĂ FINALĂ - 2027
MCID, respectiv autoritatea competentă în acest sens, ADR, asigură cadrul optim pentru accelerarea proceselor de transformare digitală IMM-urilor și a autorităților publice din România consolidând astfel procesele de transformare digitală a societății și economiei la nivel regional și național prin intermediul CID-urilor. Obiectivul general sprijină atingerea viziunii care fundamentează transformarea digitală ca vehicul pentru dezvoltarea socio-economică armonioasă a României.	Poziția României în Indexul Societății și Economiei Digitale ²³	27/27	25	24
	Performanța României în rapoartele anuale privind Deceniul Digital manifestată prin progresul către atingerea țintelor Deceniului Digital	N/A	40% din țintele naționale atinse	60% din țintele naționale atinse

²³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

	Scorul României din Innovation Scoreboard	35,85		40
--	--	-------	--	----

Tabel 5 - Obiective specifice, indicatori de rezultat, ținte intermediare, ținte finale (2025, 2027)

OBIECTIV SPECIFIC	INDICATOR DE REZULTAT	VALOARE DE BAZĂ	ȚINTE INTERMEDIARE- 2025	ȚINTE FINALE - 2027
OS1: Consolidarea dialogului structurat privind digitalizarea coordonat la nivel național de MCID și ADR și întărirea rolului fundamental consultativ al CID-urilor în elaborarea de politici, strategii și mecanisme pentru digitalizare și inovare a IMM-urilor și autorităților publice din fiecare regiune de dezvoltare	1.1 Numărul comisiilor și a grupurilor de lucru din care fac parte CID-urile	3	4	5
	1.2 Numărul documentelor elaborate în parteneriate din care fac parte CID-urile	1	5	10
	1.3 Numărul inițiativelor de punere în practică a documentelor strategice la implementarea cărora participă și CID-urile	1	3	6
OS2: Creșterea la nivel de beneficiari (IMM-URILOR și APL-urilor) a nivelului de informare, recunoaștere și transparență privind importanța și beneficiile digitalizării și posibilitățile de utilizare a serviciilor CID-urilor pentru acest proces.	2.1 Numărul organizațiilor informate și atrase în activități de informare și recunoaștere privind importanța digitalizării		Minim 1000 IMM-uri și minim 50 de APL-uri informate	Minim 2000 IMM-uri și minim 100 APL-uri informate

OBIECTIV SPECIFIC	INDICATOR DE REZULTAT	VALOARE DE BAZĂ	ȚINTE INTERMEDIA RE- 2025	ȚINTE FINALE - 2027
<p>OS 3:</p> <p>OS3: Asigurarea și coordonarea cadrlui organizațional, funcțional și financiar necesar (capacități și structuri de coordonare, planificare, evaluare; valorificare a expertizei și predictibilității financiare pe termen lung) pentru structurile esențiale în digitalizarea IMM-urilor și APL-urilor din România.</p>	3.1 - Calitatea serviciilor CID-urilor dată de feedbackul oferit de beneficiari către CID-uri și de către ADR către CID-uri			<p>90% feedback pozitiv din partea CID-urilor către ADR</p> <p>90% feedback pozitiv din partea CID-urilor către ADR</p>
	3.2 Număr de linii de finanțare la care sunt eligibile CID-urile naționale și regionale			<p>minim 1 linie de finanțare regională</p> <p>minim linie de finanțare națională</p>
	3.3 Număr de proiecte atrase de CID-uri pentru sprijinirea transformării digitale și a inovării IMM-urilor și APL-urilor	9	15	20
Obiectiv specific 4	4.1 Procentul de beneficiari ai CID-urilor care au atins un grad de maturitate digitală crescut	N/A	80%	90%

OBIECTIV SPECIFIC	INDICATOR DE REZULTAT	VALOARE DE BAZĂ	ȚINTE INTERMEDIA RE- 2025	ȚINTE FINALE - 2027
Creșterea continuă a gradului de digitalizare a IMM-urilor și APL-urilor din România, precum și a indicatorilor de țară în cadrul Indicelui Economiei și Societății Digitale (DESI) în conformitate cu țintele exprimate în Foaia de Parcurs a României și țintele europene (90% din IMM-uri cu intensitate digitală de bază și 75% din companii să utilizeze Big Data/AI/Cloud) ²⁴ .	4.2 Numărul organizațiilor (publice și private) deservite de CID-uri		1000	2000
	4.3 Procent de IMM-uri cu un nivel de intensitate digitală de cel puțin de bază	2023 - 24% Sursa datelor: Eurostat	2025 - 27%	2027 - 30%
	4.4 Procent de companii care achiziționează servicii de cloud computing cu nivel de sofisticare intermediar sau ridicat	2023 - 16,2% Sursa datelor: Eurostat	2025 - 20%	2027 - 25%

²⁴ Indicatorii de rezultat aferenți acestui obiectiv cuprind și indicatori naționali integrați efortului de atingere a țintelor Deceniului Digital de către România, anume IMM-urile cu intensitate digitală, companii care utilizează cloud computing, Big Data și AI, indivizii cu competențe digitale cel puțin de bază, respectiv nivelul specialiștilor IT angajați. Prin activitățile lor, cum ar fi auditurile de maturitate digitală și expertiză oferită, CID-urile sprijină indirect atingerea acestor indicatori.

	4.5 Procent de companii care analizează volume mari de date din orice sursă de date (Big Data)	2020 - 3,5% Sursa datelor: Eurostat	2025 - 7%	2027 - 9%
	4.6 Procent de companii care utilizează cel puțin o tehnologie pe bază de inteligență artificială	2023 - 1,5% Sursa datelor: Eurostat	2025 - 4%	2027 - 7%
	4.7 Procentul indivizilor cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani având competențe digitale cel puțin de bază (cu cel puțin nivel de bază la cei cinci indicatori)	2023 - 27,73% Sursa datelor: Eurostat	2025 - 30%	2027- 40%
	4.8 Specialiști IT angajați, definiți ca lucrători care au capacitatea de a dezvolta, opera și menține sisteme IT și pentru care IT reprezintă principala parte a locului de muncă	2022- 2,8% Sursa datelor: Eurostat	2025 - 3,3%	2027 - 3,5%

Tabel 6 - Direcții de acțiune, indicatori de realizare, ținte intermediare, ținte finale (2025, 2027)

DIRECȚII DE ACȚIUNE	INDICATORI DE REALIZARE	VALOARE DE BAZĂ (2023)	ȚINTĂ INTERMEDIARĂ (2025)	ȚINTĂ FINALĂ (2027)
A1.1.1 Includerea CID-urilor în proiectele, programe și strategiile de dezvoltare regională ca orchestratori de capacități și capabilități de inovare și digitalizare	Număr participări a CD-urilor la întâlniri la nivel regional și național organizate în vederea monitorizării politicilor publice pentru digitalizarea IMM-urilor	0	8	16
A1.1.2 Crearea unui manual (toolkit) pentru politici de transformare digitală care să maximizeze potențialul CID-urilor în accelerarea transformării digitale	Publicație digitală	0	1	1
	Număr de APL-uri informate despre toolkit	0	50	100
A1.1.3 Invitarea CID-urilor la activitățile de elaborare a strategiilor, programelor și politicilor naționale în care digitalizarea și inovarea pot aduce contribuții semnificative.	Număr întâlniri organizate în vederea monitorizării politicilor publice pentru digitalizarea IMM-urilor cu participarea părților interesate (inclusiv CID-uri)	0	2	5
A.1.1.4 Implicarea specialiștilor CID-urilor în echipele ministerelor și instituțiilor de resort în activitățile și proiectele specifice care vizează digitalizarea, inovarea și transformarea digitală	Număr de specialiști solicitați spre consultare	0	7	14
	Număr de ministere care solicita expertiză CID-urilor	0	4	9

A1.2.1 Parcurgerea demersurilor necesare pentru ca CID-urile să devină organisme de utilitate publică	Număr de cereri	0	1	4
A1.2.2 Recunoașterea CID-urilor ca fiind observator regional al transformării digitale	Acord de parteneriat	0	4	8
A 1.3.1 Definirea la nivel de țară a unor specializări complementare și convergente obiectivelor de transformare digitală a industriei și sectorului public	White Paper	0	1	1
A1.4.1 Crearea unui mecanism de colaborare (Consiliul Consultativ) între reprezentanții CID-urilor și ministerele și agențiile de resort pentru propunerea și implementarea de noi proiecte de colaborare.	Document descriptiv al Consiliului Consultativ	0	1	1
A2.1.1 Activități de promovare a beneficiilor, oportunităților și serviciilor de inovare și transformare	Număr IMM-uri și entităților publice informate	0	2500	5000

digitală oferite de CID-uri în rândul IMM-urilor și entităților publice				
A2.2.1 Crearea de contexte locale și regionale care să reunească reprezentanți ai industriilor, companii și instituții de profil pentru a crea sinergii și proiecte comune	Număr de evenimente R2.2.2. sprijinirea oferirii de servicii de digitalizare pentru 2 min. 1000 IMM-uri	0	12	24
A2.2.2. Activități de Brokeraj și matchmaking între furnizori de tehnologii și soluții digitale și beneficiari	Număr de întâlniri	0	16	32
A2.3.1 Încurajarea semnării de acorduri de colaborare (Memorandumuri de Înțelegere) și parteneriate cu actorii cheie care facilitează procesele de transformare digitală și pot contribui la promovarea CID-urilor (ex. ADR, clustere inovative, parcuri științifice și tehnologice, asociații profesionale, etc) precum și aderarea la rețele tematice naționale și europene (ex. EEN, CEDNE, VI, ERRIN, etc).	Număr acorduri de parteneriat	0	14	28

<p>A2.4.1 Elaborarea unei strategii de comunicare pentru rețeaua de CID-uri din România</p>	<p>Document</p>	<p>0</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>A 2.4.2 Crearea unui portal unic de prezentare a CID in Romania (punct unic pentru potențiali beneficiari ai serviciilor oferite de CID-uri)</p>	<p>Platformă</p>	<p>0</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>A3.2.1 Elaborarea unui ghid de implementare a proiectelor CID</p> <p>A3.2.2 Elaborarea unui manual al evaluatorului activităților CID.</p> <p>A3.2.3 Elaborarea de manuale și proceduri de lucru bazate pe bunele practici Europene privind managementul personalului CID (organizare, recrutare, management performanțe, învățare, etc)</p> <p>A3.2.4 Validarea în cadrul Consiliului Consultativ a unui pachet de asistență tehnică (cadru de competențe, manual de asistență tehnică) necesar</p>	<p>Document cadru în format digital</p> <p>Aplicație mobilă</p>	<p>0</p> <p>0</p>	<p>1</p> <p>0</p>	<p>1</p> <p>1</p>

CID-urilor				
A3.3.1 Oferirea anuală a unui program de asistență tehnică pentru CID-urile emergente	Suport metodologic program asistență tehnică	0	1	1
	Raport de livrare	0	1	3
A3.3.2 Oferirea anuală a unui program de asistență tehnică pentru CID-urile mature	Suport metodologic program asistență tehnică	0	1	1
	Raport de livrare	0	1	3
A3.3.3 Dezvoltarea capacităților de operare a CID-urilor, prin participarea la activități de schimb de practici, formare, și dezvoltare de know-how, din cadrul rețelei EDIH și prin Digital Transformation Accelerator	Număr de participări/CID	0	2	5
A.3.3.4 Activități specifice transferului de know-how și a bunelor practici între CID-urile din cadrul rețelei naționale	Număr întâlniri RODIH	0	2	5

A3.4.1 Identificarea și dezvoltarea resurselor de infrastructură și tehnologie pentru inovare disponibile în fiecare regiune și care pot fi accesate și utilizate de către CID-uri	Catalog al infrastructurilor de inovare și experimentare la nivel de regiune	0	1	1
A3.4.2 Formularea unor protocoale de colaborare între CID-urile din fiecare regiune pentru utilizarea comună a infrastructurilor regionale	Număr protocoale	0	4	8
A3.4.3 Elaborarea unor manuale de funcționare și utilizare a infrastructurii dedicate transformării digitale de către CID-uri	Număr manuale	0	2	4
A3.5.1 Definirea unor cicluri de finanțare pe o perioadă de minim cinci ani care să asigure sustenabilitatea financiară și operațională a CID-urilor inclusiv crearea unui plan de finanțare pentru crearea convergenței între sursele de finanțare și asigurarea unei predictibilități anuale a activităților și resurselor care pot fi bugetate și finanțate	Document strategic asumat la nivel guvernamental	0	1	1
A3.5.2 Identificarea programelor naționale și europene care pot asigura finanțarea și co-finanțarea	Număr informări referitoare la posibilități de finanțare	0	6	12

CID-urilor.				
A4.1.1 Elaborarea anuala de studii de inovare și digitalizare bazate pe date relevante	Număr de studii	0	4	8
A4.2.1 Susținerea capacității CID-urilor de implementare a proiectelor de inovare digitală prin înființarea și operarea de Living Labs	Număr de ateliere metodologice	0	7	14
	Număr de CID-uri prezente în rețeaua ENOLL	2	4	6
A.4.3.1 Elaborarea unei metodologii unitare pentru auditare a nivelului de maturitate digitală a IMM-urilor și autorităților publice.	Document metodologic	0	1	1
A.4.4.1 Evaluarea anuală a impactului CID-urilor din România pe direcțiile agreate de către Comisia Europeana: inovare în economie, inovare societală, inovare tehnologică, inovarea și transformarea digitală a sectorului public	Raport	0	2	4

PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Folosirea analizei de impact, monitorizarea și evaluarea permanentă a parcursului SNDCIDR (la nivel de obiective, indicatori, ținte și proces) reprezintă elemente importante și necesare în vederea pregătirii, susținerii și evaluării impactului pe care-l are digitalizarea prin intermediul CID-urilor în România. Cadrul de monitorizare și evaluare a impactului și a rezultatelor este bazat pe practicile europene existente, dar și pe validarea lor în cadrul consultărilor cu CID-urile din România prin prisma relevanței practice în contextul țării noastre. Este recunoscut faptul că CID-urile reprezintă un model de ecosistem de inovare relativ nou și complex și în consecință evaluarea se va face printr-un proces complex, care va cuprinde o combinație între evaluarea sumativă și formativă²⁵ având în componență elemente cantitative și calitative.

Cadrul de monitorizare și evaluare cuprinde o serie de pași necesari monitorizării și evaluării. Aceștia includ:

1. **Analiza inițială.** Indicatorii de tip baseline sunt atât generici, cât și individualizați și pornesc de la contextul evidențiat în SNDCIDR. În acest pas, este importantă determinarea periodicității și a metodelor de colectare a datelor. Tot în aceasta analiză inițială se poate folosi instrumentul PEST(LE) pentru o analiză a factorilor contextuali care pot influența atât pozitiv, cât și negativ SNDCIDR și determinarea detaliată a tuturor riscurilor măsurilor implementate.
2. **Elaborarea unui plan de evaluare a impactului, rezultatelor, obiectivelor și proceselor.** Această etapă presupune revizuirea obiectivelor și a indicatorilor urmăriți, precum și stabilirea unui plan de monitorizare și evaluare care să cuprindă referiri la: activitățile de monitorizare și evaluare a impactului și alocarea resurselor (a responsabililor, materialelor și infrastructurii necesare) pentru fiecare activitate.
3. **Evaluarea anuală a activității CID-urilor, inclusiv cele finanțate prin Digital Europe.** În vederea consolidării și optimizării funcționării CID-urilor, precum și pentru a asigura coerența și monitorizarea constantă a activităților, se va institui unui sistem de evaluare și recunoaștere a statutului acestora prin intermediul unei evaluări anuale, ce vor acoperi activitățile desfășurate în anul precedent. Această abordare sistematică va contribui la o monitorizare atentă a performanțelor, furnizând date esențiale pentru îmbunătățirea continuă și asigurarea calității CID-urilor. O astfel de abordare sistematică de evaluare a progresului acestora se bazează pe rapoarte anuale realizate de către CID-uri care acoperă activitățile desfășurate de acestea în anul precedent (1. participarea la evenimente relevante; 2. numărul evenimentelor organizate pentru beneficiari; 3. numărul beneficiarilor deserviți; 4. rezultatele și numărul auditurilor digitale;). Prin urmare, evaluarea anuală reprezintă un instrument crucial pentru consolidarea și optimizarea funcționării CID-urilor în România, contribuind la coerența și eficiența activităților acestora în contextul digitalizării. Rapoartele anuale de activitate ale CID-urilor vor reprezenta surse esențiale de informație pentru monitorizarea progresului către obiectivele și țintele acestei strategii.
4. **Colectarea și analiza** datelor referitoare la indicatori. Această etapă cuprinde colectarea sistematică,

²⁵ *Analiza formativă* este acea evaluare realizată în timpul desfășurării unui program și are ca și principală menire îmbunătățirea aceluia program.

Analiza sumativă este evaluarea făcută aproape sau chiar la finalul unui program și urmărește gradul în care programul și-a atins obiectivele și impactul estimat.

înregistrarea și analiza datelor referitoare la indicatorii de impact, rezultat și realizare.

5. **Evaluarea impactului și a rezultatelor.** Finalizarea analizei indicatorilor de impact / impact potențial va fi concretizată într-un raport care va servi la elaborarea de strategii / proiecte viitoare.

Monitorizarea implementării SNDCIDR se va face în cadrul Consiliului Consultativ cu o periodicitate semestrială, urmărind indicatorii de impact și rezultat și realizare și printr-o întâlnire anuală de evaluare și raportare. Toți actorii principali vor fi invitați fiind aplicată o metodologie de evaluare participativă.

INSTITUȚIILE RESPONSABILE

Principala instituție responsabilă de operaționalizarea SNDCIDR este Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, cu sprijinul Autorității pentru Digitalizarea României și RODIH. Ministerului îi revine sarcina de operaționalizare a strategiei CID-urilor și monitorizarea implementării, rezultatelor și impactului acesteia în strânsă colaborare cu Autoritatea pentru Digitalizarea României și RODIH.

În plus, la nivel național următoarele instituții vor avea roluri relevante:

- Ministerul Economiei, Antreprenorialului și Turismului, care va asigura o buna corelare cu nevoile industriilor vizate și o implementare care să țină cont de prioritățile și acțiunile cadru ale Ministerului;
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, care va asigura finanțarea și resursele necesare pentru acțiunile relevante de susținere a digitalizării prin intermediul CID-urilor pe diverse componente;
- Ministerul Educației, care va intermedia și asigura finanțarea și resursele necesare pentru acțiunile relevante de digitalizare prin intermediul CID-urilor în cadrul sistemului de educație formal din România;
- Ministerul Sănătății, care va intermedia și asigura finanțarea și resursele necesare pentru acțiunile de digitalizare prin intermediul CID-urilor în cadrul sistemului de sănătate din România;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
- Autoritățile de Management aferente Programelor Operaționale.

În vederea atingerii obiectivelor SNDCIDR aceste instituții se vor implica în realizarea următoarelor demersuri:

- Revizuirea periodică, cel puțin anuală, a categoriilor identificate de actori relevanți și a modului de interacțiune al acestora cu CID-urile;
- Buna înțelegere și permanenta actualizare a bazei de informații referitoare la rețelele europene de CID-uri și crearea unei platforme pentru CID-urile active la nivel național;
- Menținerea dialogului continuu și a comunicării cu părțile interesate identificate, pentru a valorifica propunerile și viziunea acestora privind dezvoltarea ecosistemelor de inovare digitală din România prin intermediul CID, inclusiv introducerea CID-urilor în grupurile de lucru și toate grupurile consultative pentru digitalizare și inovare.

IMPLICAȚII BUGETARE ȘI SURSE DE FINANȚARE

Pentru a facilita operaționalizarea CID-urilor și a obiectivelor propuse, precum și dezvoltarea Centrelor de Inovare Digitală ca entități care facilitează transformarea digitală și inovarea la nivelul IMM și al autorităților publice locale, finanțarea se va face prin intermediul următoarelor programe care fac parte din Cadrul Financiar Multianual 2021-2027 și Mecanismul de Redresare și Reziliență:

- Programul Operațional de Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF) 2021-2027;
- Programele Regionale 2021-2027 din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României;
- Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027;
- Erasmus+; Interreg Europe, Interreg Danube, Orizont Europa, European Innovation Ecosystems, WIDERA;
- Programul Europa Digitală;
- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR);
- Bugetul de Stat.

Implicațiile bugetare și sursele de finanțare posibile sunt detaliate mai jos:

Tabel 7 - Obiective specifice, surse de finanțare

OBIECTIV SPECIFIC	SURSE DE FINANȚARE
OS1: Consolidarea dialogului structurat privind digitalizarea, coordonat la nivel național de MCID și ADR și întărirea rolului fundamental nu doar consultativ al CID-urilor în elaborarea de politici, strategii și mecanisme pentru digitalizare și inovare a IMM-urilor și autorităților publice din fiecare regiune de dezvoltare.	PCIDIF, PED, PAT, Erasmus+
OS2: Creșterea la nivel de beneficiari (pentru minim 1000 de IMM-uri și minim 100 APL-uri) a nivelului de informare, recunoaștere și transparență privind importanța și beneficiile	PCIDIF, POR aferente regiunilor de dezvoltare, PEO, PNRR

digitalizării și posibilitățile de utilizare a serviciilor CID-urilor pentru acest proces.	
OS3: Asigurarea și coordonarea cadrului organizațional, funcțional și financiar necesar (capacități și structuri de coordonare, planificare, evaluare; valorificare a expertizei și predictibilității financiare pe termen lung) pentru structurile esențiale în digitalizarea IMM-urilor și APL-urilor din România.	Erasmus+, Interreg Europe, Interreg Danube, Orizont Europa, European Innovation Ecosystems, WIDERA, PNRR
OS4: Creșterea continuă a gradului de digitalizare a IMM-urilor și APL-urilor din România, precum și a indicatorilor de țară în cadrul Indicelui Economiei și Societății Digitale (DESI) în conformitate cu țintele exprimate în Foaia de Parcurs a României și țintele europene (90% din IMM-uri cu intensitate digitală de bază și 75% din companii să utilizeze Big Data/AI/Cloud).	Programul Europa Digitală, Orizont Europa, PCIDIF, PED, PAT, POR aferente regiunilor de dezvoltare, PNRR

ANEXA 1.1

GLOSAR DE TERMENI

Clusterelor - sunt concentrări geografice de instituții și companii interconectate, aparținând unui anumit domeniu. Clusterelor cuprind un grup de industrii înrudite și alte entități importante din punct de vedere al concurenței. Potrivit legislației naționale, respectiv *Hotărârea Guvernului nr. 918/2006 pentru aprobarea Programului de stimulare a cercetării, dezvoltării și inovării - IMPACT*, clusterul este definit ca o grupare de producători, utilizatori și/sau beneficiari, în scopul punerii în aplicare a bunelor practici din UE în vederea creșterii competitivității operatorilor economici. Astfel, în general, clusterelor cuprind întreprinderi, universități și/sau institute de cercetare și autorități publice.

DESI - Indicele Economiei și Societății Digitale măsoară progresele pe care statele membre ale Uniunii Europene le realizează în direcția unei economii și a unei societăți digitale. DESI este calculat anual și este compus din cinci mari domenii: conectivitate, capital uman, utilizarea internetului, integrarea tehnologiei digitale și servicii publice digitale.

Digital Innovation Hubs (DIH) sau Centrele de Inovare Digitală (CID) - reprezintă one-stop shops care ajută companiile să devină mai competitive prin procesele de afaceri și procesele de producție sau servicii

utilizând tehnologii digitale, precum și prin furnizarea accesului la expertiză tehnică și facilități de experimentare;

Gradul de inovare - măsurat prin numărul de brevete de invenție, cererile de înregistrare a desenelor/modelelor și numărul cererilor de înregistrare a mărcilor. Potrivit OSIM, brevetul de invenție conferă titularului dreptul de a interzice terților să efectueze fără autorizația sa următoarele acte: pentru produse: fabricarea, comercializarea, oferirea spre vânzare, folosirea, importul sau stocarea, în vederea comercializării, oferirii spre vânzare sau folosirii; pentru procedee sau metode: folosirea acestora.

Incubator de afaceri - Un incubator de afaceri este o structură de sprijin al afacerilor care oferă un spațiu și o infrastructură adecvată pentru rezidenți, gestionată de un administrator, care urmărește crearea unui mediu favorabil, sustenabil pentru IMM-uri nou înființate, stimulându-le potențialul de dezvoltare și de viabilitate, ajutându-le să se dezvolte în perioada de început prin asigurarea unor facilități comune și de suport managerial.

Infrastructură de testare și experimentare - echipamente, laboratoare, putere de calcul, know-how disponibile în instituții, institute, centre de cercetare, alte instituții publice sau companii private;

Inovare de marketing - implică o metodă nouă de marketing, relevantă pentru schimbările în designul sau ambalajul produsului, plasarea produselor, promovarea produselor sau a politicii prețurilor;

Inovare de proces - se referă la o metodă de producție sau de livrare nouă sau îmbunătățită în privința tehnicilor, a echipamentului sau a software-ului;

Inovare de produs - reprezintă un produs sau serviciu nou sau îmbunătățit în privința specificațiilor tehnice, a componentelor, materialelor, a software-ului, a ușurinței de utilizare sau a altor caracteristici funcționale;

Inovare organizațională - este relevantă pentru noi metode organizaționale în practicile de business, organizarea locului de muncă sau a relațiilor externe ale unei firme.

Marca - element esențial al strategiei întreprinderilor, ea face distincția dintre produsele și serviciile întreprinderii și cele ale concurenței. Pentru consumator reprezintă cel mai comod mijloc de a recunoaște rapid o categorie de produse și servicii care i-a fost recomandată sau pe care experiența l-a determinat să o prefere altor produse sau servicii de aceeași natură. Pentru întreprindere, marca reprezintă un mijloc de a cuceri și a păstra o clientelă. O marcă poate fi opusă altei mărci, utilizată de concurență, numai după înregistrarea la OSIM.

Open source (sursă deschisă) - descrie practica de a produce sau dezvolta anumite produse finite, permițând utilizatorilor să acționeze liber asupra procesului de producție sau dezvoltare;

Parc tehnologic / industrial - este o grupare de persoane juridice și persoane fizice, constituită în baza unui contract de asociere, care include organizații din sfera științei și inovării, alte subiecte reprezentând domenii ale activității de inovare și de transfer tehnologic, agenți economici care valorifică rezultatele științifice și inovațiile prin activități economice.

Potențialul de specializare - vizează stabilirea acelor sectoare economice la nivel de ramură, cele mai performante din regiune, în vederea identificării zonelor de specializare și a sectoarele cu potențial de clusterizare. Principalii parametri luați în considerație în identificarea zonelor cu potențial de specializare sunt: aglomerarea teritorială a industriilor/sectoarelor; importanța/potențialul aglomerărilor teritoriale evaluate; suprapunerea cu sectoarele economice de specializare inteligentă la nivelul României.

ANEXA 1.2

CADRUL DE ASISTENȚĂ TEHNICĂ ASIGURAT DE MCID, ADR

În vederea asigurării unor procese calitative de creare a noi CID-uri, sau consolidarea celor operaționale, din România, se recomandă în cele ce urmează un cadru metodologic de asistență tehnică pentru acestea. Programul de Asistență tehnică va fi coordonat de către MCID prin ADR, ca și autoritate competentă în acest sens.

Scopul unui program de asistență tehnică este de a crește eficiența CID-urilor ca ecosisteme regionale care susțin procesele de transformare digitală în cadrul autorităților publice locale și al IMM-urilor.

Obiectivele specifice și conținutul tematic vor fi definite și dezvoltate în baza unei analize premergătoare la nivelul CID-urilor vizate. Această analiză trebuie să identifice gradul de maturitate al CID-urilor, spre exemplu prin verificarea pașilor/etapelor de dezvoltare parcurse. Analiza va evidenția atât punctele forte (etapele realizate), cât și ariile de intervenție prioritare care pot consolida formarea sau activitatea operațională a unui CID.

Procedura de lucru – implementarea programului de asistență tehnică se recomandă să aibă următoarele componente și secvențialitate:

1. Activitățile aferente unui program de asistență tehnică pot fi o combinație între:

- Ateliere de lucru interactive;
- Sesiuni de formare / instruire;
- Mentorat pentru dezvoltarea capacităților de management strategic ale reprezentanților CID-urilor;
- Sesiuni de informare cu privire la oportunități de finanțare din surse publice și/sau private.

În cadrul tuturor acestor activități, se recomandă utilizarea unor studii de caz sau exemple concrete prin care au trecut alte Centre de Inovare Digitală mai consolidate din România, sau de la nivel european. Totodată încurajarea învățării de la semenii (peer-learning) și activitățile de conectare și relaționare cu reprezentanții celorlalte CID-uri de la nivel național sau european reprezintă o plus-valoare a activităților de asistență tehnică pentru crearea sau consolidarea centrelor de inovare digitală.

2. Pregătirea

- Analiza unor programe/activități anterioare de asistență tehnică pentru CID-uri derulate la nivel național și/sau european;
- Stabilirea eșantionului reprezentativ minim de CID-uri pentru derularea activităților de asistență tehnică, corelat cu obiectivele urmărite;
- Crearea programului de asistență tehnică bazat pe ariile de intervenție și nevoile identificate printr-o analiză a gradului de maturitate al CID participante;
- Identificarea de experți naționali și europeni care să faciliteze atelierele de lucru, sesiunile de formare sau mentorat;

- Stabilirea calendarului de implementare al activităților de asistență tehnică;
- Promovarea activităților de asistență tehnică în rândul CID-urilor din eșantionul reprezentativ;
- Demararea procesului de selecție al participanților la program;
- Stabilirea bugetului necesar derulării programului de asistență tehnică;
- Stabilirea aspectelor etice privind confidențialitate, consimțământ, date personale etc.;
- Identificarea și cuantificarea variabilelor/factorilor de influență/conjuncturali/de distorsionare a rezultatelor;
- Stabilirea și maparea inițiativelor de monitorizare și valorificare a rezultatelor.

3. *Derularea activităților de asistență tehnică*

- Realizarea atelierelor interactive online sau offline care să abordeze conținutul relevant pentru reprezentanții CID-urilor participante la program;
- Realizarea de sesiuni de instruire / formare online sau offline pe tematicile de interes pentru reprezentanții CID-urilor participante la program;
- Realizarea de sesiuni de mentorat pentru dezvoltarea capacităților de management strategic ale reprezentanților CID-urilor participante la program;
- Realizarea de sesiuni informative cu privire la oportunități de finanțare din surse publice și/sau private.

4. *Analiza datelor și raportare*

- Stabilirea parametrilor analizei statistice a rezultatelor;
- Stabilirea modului de structurare și prezentare a rezultatelor (date cantitative, grafice, SWOT; analiză /proiecție istoric/tendințe; identificare preferințe/opțiuni emergente; identificarea informațiilor critice/de semnificație majoră);
- Crearea unui raport cu privire la activitățile de asistență tehnică derulate pentru crearea sau consolidarea CID-urilor;
- Comunicare/feedback în relație cu CID-urile și alte părți interesate privind rezultatele obținute;
- Analiza benchmark privind rezultatele obținute comparativ cu activități similare relevante;
- Stabilirea modalităților concrete de emitere de concluzii generale, propuneri și recomandări derivate din procesul de asistență tehnică;
- Stabilirea modalităților de arhivare a documentelor/datelor/informațiilor dezvoltate și obținute în urma

activităților de asistență tehnică; controlul accesului la rezultate (locație, responsabilități, format arhivare, nivele de acces etc.).

Instrumente de lucru

Următoarele instrumente vor fi utilizate în derularea activităților aferente prezentei metodologii:

- Programe/aplicații informatice pentru centralizarea, prelucrarea și arhivarea datelor;
- Email pentru comunicare/clarificări/feedback privind rezultatele obținute;
- Lista cu date de identificare și persoane de contact ale CID-urilor participante;
- Lista cu experți naționali și europeni relevanți pentru implementarea unui program de asistență tehnică pentru crearea sau consolidarea CID-urilor;
- Formular de înregistrare al participanților;
- Acordul participanților cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- Calendar pentru activitățile de asistență tehnică online pentru reprezentanții CID-urilor participante;
- Chestionar de satisfacție al participanților la activitățile de asistență tehnică;
- O platformă online care să permită activitățile în format online;
- O locație / locații care să permită derularea programului de asistență tehnică în format fizic;
- Minute ale activităților;
- Raport final al activității de asistență tehnică.

Resurse umane implicate

Coordonator program de asistență tehnică

- supervizează și asigură derularea în condiții optime a activităților de asistență tehnică;
- supervizează activitatea experților a asistentului de activitate;
- aprobă planul de derulare al activităților;
- convoacă și poate modera activitățile programului de asistență tehnică;
- supervizează realizarea raportului activității de asistență tehnică .

Experți:

- contribuie cu expertiză tematică relevantă în cadrul activităților de asistență tehnică;
- identifică și asigură studii de caz și conținut relevant pentru activitățile programului;
- realizează rapoarte de activitate pentru sesiunile de lucru în care sunt implicați;
- contribuie la realizarea raportului activității de asistență tehnică .

Asistent de activitate:

- realizează calendarul activităților de asistență tehnică;
- asigură comunicarea cu reprezentanții CID-urilor participante la program;
- asigură secretariatul procesului de selecție al participanților;
- realizează, actualizează și pune la dispoziția echipei de activitate instrumentele de lucru;
- realizează minutele activităților;
- contribuie la realizarea raportului de activității de asistență tehnică.